

Ishaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniki pro-
stori: 2637 S. Lawdala av.
Office of publication:
2637 So. Lawdala ave.
Telephone: Lawdala 4635.

LETO—YEAR XIII.

Cena lista
je \$4.00.

Entered as second-class matter January 22, 1914, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sobota, 7. februarja (Feb. 7) 1920.

Subscription \$4.00
Yearly.

STEV.—NUMBER 32.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ZAPLENJENE LADJE NA JAVNI DRAŽBI.

STEM OINOM BO REŠENO VPRASANJE ZAPLENJENIH LADIJ V AMERIKI.

Francoski privatni interesi žele
kupiti zaplenjene ladje v Bra-
ziliji.

Washington, D. C. — Dolgo
čas je trajala kontroverza, kaj
naj se zgodi z zaplenjenimi nem-
škimi ladjami. Mnogi državniiki
in strokovnjaki so priporočali, da
ostanejo zaplenjene ladje lastni-
na Združenih držav, da vlada sa-
ma obratuje veliko trgovsko mor-
narico, da ima tako v služaji
vojne na razpolago svoje trans-
portne ladje. Privatni plovbeni
interesi so bili proti temu načr-
tu in so agitirali, da se zaplenjene
ladje prodajo privatnim paro-
brodnim družbam. Zdi se, da je
narodna prohibicija odločila, kaj
se zgodi z zaplenjenimi nemškimi
ladjami. Na vladnih ladjah je
prepovedano točenje opojnih pi-
jač, če tudi, so zunaj trimilijnega
pasa ob ameriškem obrežju. Zna-
no pa je, da pasazirji ne ljubijo
ladij, na katerih servirajo le vo-
do, čaj, kavo in razne sladke pi-
jače, zaradi tega bi imela vlada
izgubo z obratovanjem pasazir-
skih ladij, ker bi ne mogla delati
konkurence privatnim interesom.
Zdaj poročajo, da bo John Bar-
ton Payne, predsednik plovbenega
odбора, z dovoljenjem pred-
sednika prodal zaplenjene nem-
ške pasazirske ladje na javni
dražbi tistemu, ki največ zanje
ponudi. Prodaja prične še prihod-
nji teden.

International Mercantile kom-
panija je ponudila štiri milijone
dolarjev za "Lewathana" in ne-
kaj manj kot trideset milijonov
dolarjev za skupino ladij, obsto-
ječo iz tridesetih ladij.

Prodane ladje morajo pluti z
ameriško zastavo, tako da jih lah-
ko vlada rekvirira v slučaju po-
trebe.

Paris. — Francoska vlada se je
obrnila na odškodninsko komis-
ijo, da dovoli, da imata Francija
in ameriška republika prednost
pri kupovanju zaplenjenih nem-
ških ladij v brazilskih vodah. Kom-
isija se bo mogoče ozirala na ž-
ljo francoske vlade.

AMERIŠKI SOCIALISTI SO SE ODLOČILI ZA TRETJO INTERNACIONALO.

Chicago, Ill. — Člani Ameriške
socialistične stranke so pri sploš-
nem glasovanju — ki je bilo kon-
čano pred nekaj dnevi — sprejeli
z večino poročilo manjšine z zad-
nje konvencije, ki se glasi, da
stranka stopi v tretjo (moskovsko)
Internacionalo. Za poročilo manj-
šine je bilo oddanih 3475 glasov,
za poročilo večine pa 1444 glasov.

Konvenciji, ki se je vršila zad-
njo jesen v Chicago, sta bila pre-
ložena dva načrta. Prvi načrt je
bil, da se stranka ne pridruži ni-
kamor toliko časa, dokler se ne
skristalizirajo mednarodne raz-
mere. Ta načrt so podpirali Sted-
man, Algernon Lee, Berger in
sedem voditeljev in je bil sprejet
na konvenciji. Drugi načrt, ki je
bil zavržen, je priporočal, da
stranka takoj stopi v moskovsko
Internacionalo. Oba načrta sta
šla na referendum in rezultat ka-
že, da je članstvo sprejelo zavržen
načrt manjšine.

TOŽENA STRANKA JE KON- ČALA ZASLIŠANJE PROTI SOCIALISTOM.

Albany, N. Y. — Legislaturni
porotni odsek je 6. t. m. zaklju-
čil zaslišanje proti petim so-
cialističnim poslancom. Ostala je
ena sama priča — neki Harris,
bivši soursadnik "Milwaukee Lea-
derja" — ki pa po polje zapriče-
no izjavo. Prihodnji terek prične
zagovornišvo zaslišavati svoje
priče. Obravnava bo trajala še en
teden.

FRANCOSKA VLADA SPREJ- ME PRIDRŽKE AMERISKE- GA SENATA.

London. — Poročevalec "Time-
sa" javlja iz Pariza, da je franco-
ska vlada sklenila sprejeti pridr-
ke v mirovni pogodbi, katere je
predložil Lodge v ameriškem se-
natu. Vlada se zdaj posvetuje,
kako bi pripravila svoj sklep v jav-
nost.

SILEN VIHAR DIVJA OB VZHODNI OBALI.

MORJE JE POPLAVILO OBREŽJE.

Hiše, hotele in druga poslopja je
pogoltnilo morje.

New York, N. Y. — Na vzhod-
nem obrežju od države Maine pa
doli do virginjskih rtov je zadiv-
jal vihar, ki je napravil na mil-
ljone dolarjev škode. Skozi štiri
in dvajset ur je bučal strašni or-
kan, ki je na nekaterih mestih
divjal s hitrico osmdeset milj v
uri. Petnajst let ne pomnijo ljud-
je tako silnega viharja in take
poplave obrežja. Silni valovi so
zagrnil letovišarske hišice, na-
vadne hiše, hotele in druga po-
slopja in morje jih je pogoltnilo.
Tam, kjer so stala poslopja, je na
nekaterih mestih malo razvalin,
na drugih pa ni sledi, kje so stala
poslopja.

V Wildwoodu je silni orkan vr-
gel trideset ribiških ladij na su-
ho. Iz Laurela, Del. je došlo po-
ročilo, da je počilo pet mlinskih
jezov. Narasčajoče morje je po-
gnalo reko Laurel, da je prestu-
pila svoje bregove in poplavlja
bliznjo okolico. Boje se, da je ve-
liko ljudi postalo žrtev poplave.

Orkan ni prizadel Coney Islan-
du in Rockawayju. Valovi so se
razlili prek bregov in pobrali so
s sabo hiše, hotele in druga po-
slopja na obrežju.

Z veliko težavo so rešili last-
nika hotela Oriental in njegovo
soprogo. Morje je odneslo hotel.
V zgornjem nadstropju je bil Ed-
ward Kelly, lastnik hotela, nje-
gova soproga in Edward O'Con-
nor. Prišli so ognjevarci na pomoč,
toda voda je bila tako visoka,
da so se komaj rešili s plav-
vanjem. Na sročje je došla polic-
ija z rešilnim čolnom, ki je srečno
dokončala rešilno akcijo. Valovi
so odnesli tudi hotel Pasadena in
paviljona Murray in Morrison.

Veliko škodo je trpelo letovišče
Seabright v New Jerseyju. Škodo
cenijo na dve sto tisoč dolarjev.

Povsod je zapadel tudi sneg in
vihar je napravil velike zamete.
Tako da je bil na nekaterih me-
stih ustavljen ves promet.

Iz Norfolk, Va., poročajo, da
so letovišča na morskem obrežju
hudo prizadeta. Samo dvoje le-
tovišč — Oceanview in Willough-
by — imata škodo, ki presega tri
četrtinke milijona dolarjev. Zad-
nje letovišče je zljaj sploh odre-
zano od obrežja, ker so valovi iz-
kopali kanal med letoviščem in o-
brežjem.

SENATOR NEWBERRY JE PO- TROŠIL \$200,000 ZA SVOJO IZVOLITEV.

Grand Rapids, Mich. — Fr. C.
Dailey, posebni prosekutor pri ob-
ravnavi proti senatorju Newber-
ryju, ki je obtožen volilne korup-
cije, je izjavil v petek, da je New-
berry potrošil \$200,000 za svojo
volilno kampanjo, medtem ko po
zakonu ne sme kajdati izdati
več kot \$3,750.

RESNIČEN FILM.

Los Angeles, Cal. — Turkaj je
smrtno ponesrečil igralce Earl
Burgess, ki je padel sedem sto
čevljev globoko iz letala, ko so
izdelovali film za neko komedi-
jo. Burgess je imel vreči iz letala
"močila iz slame," pa je sam pa-
del iz letala. Fotograf je mislil,
da leti doli "slamnat močil," pa
je fotografiral Burgessa v nje-
govem smrtnem padcu.

NOVE KONTROVERZE GLEDE MIR. POGODBE.

GREYJEVO PISMO MOGOČE POVZROČI OSTER ODGOVOR PREDSEDNIKA.

Grey je zaupal senatorju Hitch-
cocku britske nazore o mirovni
pogodbi.

Washington, D. C. — V politič-
nih krogih govore, da predsednik
ni zadovoljen z Greyjevim pi-
smom in da mogoče odgovori nanj
v nekaj dneh. Nekateri političar-
ji pravijo, da do zdaj nihče ne
ve, kakšne korake podvzame
predsednik zaradi Greyjevega pi-
sma. Znano je le toliko, da pred-
sednik ni zadovoljen s tem pi-
smom.

Nekateri sodijo, da predsednik
svetuje senatorjem, ki so za spre-
jem mirovne pogodbe brez prid-
ržkov, da ne odnehajo od svoje
pozicije za nobeno ceno. Če se to
zgodí in Lodge in njegovi opor-
niki tudi vztrajajo na svojem sta-
lišču, tedaj prav zanesljivo ne bo
mirovna pogodba še tako kmalu
sprejeta.

V delavskih krogih govore, da
političarji starih strank, nalašč
zavlačujejo sprejem mirovne po-
godbe, da nanjo koncentrirajo
misli ameriškega ljudstva. Že od
nekad je bila političarjem starih
strank priljubljena reč, da so se
v volilni kampanji poslužili za a-
gitacijo vprašanja, ki je bilo v
zvezi z zunanjo politiko Zdrue-
nih držav. Vprašanje uvozninske
colnine je igralo že v nekaterih
volilnih kampanjah važno ulogo.
Ako se misli ameriškega ljudstva
osredotočijo na zunanjo politiko,
potem posebi na reforme, ki so
doma potrebne. Letos se ta igra
ne bo gladko ponovila, ker bodo
delavci in farmerji posegli v vo-
lilni boj s svojim programom, pri
katerem igra zunanja politika
postransko reč, jedro programa
pa tvorijo nujno potrebne refor-
me v interesu ameriškega ljud-
stva. Organizirani delavci se tu-
di ne vrtikajo v spor, če je lord
Grey ravnal pravilno, ko je na
ves glas povedal, kako sodi o mi-
rovni pogodbi in o Lodgevih pri-
držkih. Ta spor prepuste politi-
čarjem starih strank, da ga rešijo
po svoji volji.

Političarji starih strank pa iz-
rabljajo Greyjevo pismo vsak po
svoje in delajo zaključke na pod-
lagi svojega razmišljanja.

Lord Grey je povedal svoje
menenje tudi senatorju Hitchco-
cku, ki vodi senatorje, kateri sto-
je na stališču, da se mirovna po-
godba sprejme brez pridržkov.
"Lord Grey mi je povedal, da
London ne ugovarja pridržkom,"
je rekel senator Hitchcock, ko je
bil intervjuvan v četrtek zvečer.
Pri intervjuju so Hitchcocku za-
stavili še več vprašanj, na katere
je spretno odgovoril, konec
konca je pa dejal, da je člen X
izključno ameriška zadeva.

Republikanski opozicionalci se
sévoda tudi pripravljajo za pa-
lamentarno bitko. Prvo sejo so
obdržavali v četrtek, na kateri so
sklenili, da ne bodo nastopili pro-
ti predlogu v ponedeljek, da pride
mirovna pogodba zopet na dne-
ni red. V soboto bodo zopet obdr-
žavali sejo, da razpravljajo o na-
daljmi taktiki.

Tako se pripravljata obe stran-
ki na besedni boj, ki izbruhne
znova, ko pride mirovna pogod-
ba na dnevni red v senatu.

ZAMORSKI VOZNIK OBDOJEN NA DVE LETI.

St. Louis, Mo. — Charles Whit-
low, zamorski voznik, je bil ob-
sojen na dve leti ječe, ker je z
avtomobilom povozil šestletno de-
klece. Porotniki so ga spoznali
krivim ujoja.

VREME.

Chicago in okolica: V nedeljo
oblačno. Različni vetrovi. Stanje
temperature v zadnjih 24. urah:
37 do 33. Solnični izhod ob 6.58,
zahod ob 5.11.

ČRNOGORSKI NIKITA V AL- BANJI; RAD BI POSNEMAL D'ANNUNZIJA.

Paris, 6. feb. — Bivši črnogor-
ski kralj Nikolaj, ki se še vedno
smatra za kralja, je odšel v Al-
banijo in od tam namerava s po-
močjo naklonjenih Albancev, čr-
nogorskih monarhistov in Italija-
njev udreti v Črno goro.

ZAVEZNIKI SE BODO MORDA POGOVORILI.

V Parizu spoznavajo, da je izroč-
tev nemških zločincev težak
problem za Nemčijo.

SODIŠČE ZA NEMCE V SVIČI?

London, 6. feb. — Iz Berlina
preko Ženeve, poročajo, da bo
nemška vlada predlagala zavezni-
škim, da se naj obtoženi Nemci
zagovarjajo pred sodiščem v Švi-
ci.

Berlin, 6. feb. — Grof Bernar-
dorf, bivši poslanik v Združenih
državah, je dejal danes, ko je bil
obveščen, da tudi njega zahteva-
jo pred zavezniško sodišče: "Jaz
se podam prostovoljno in grem
počez nemško mejo, če je tre-
ba."

Paris, 6. feb. — Zavezniki so
pripravili drugo noto nemški vladi
in s to noto nameravajo ugla-
diti pot iz sedanje konfuznosti, ki
je nastala vsled zahteve, da Nem-
čija izroči vojne zločince, ki so
bili v službi bivšega kaiserja.

Zavezniški poslaniki spoznavajo
— tako se poroča iz diplomat-
skih krogov, ampak potrjeno je ni
— da je izročitev 896 oseb fizič-
no nemogoče in ako bi pritiskali
na Nemčijo, da se izročitev izvr-
ši, se lahko zgodi, da odstopi se-
danja nemška vlada in v Nemčiji
nastane kaos, katerega si pa en-
tenta ne želi. Ententa bo zahteva-
la, da Nemčija pripozna 228. člen
v mirovni pogodbi, ki določa izro-
čitev vojnih zločincev zavezniške-
mu sodišču; dalje mora Nemčija
sprejeti uradno listo, ki vsebuje
imena obtoženih Nemcev. Kadar
Nemčija zadosti temu dvojemu,
tedaj bodo zavezniki smatrali, da
je omenjeni člen izveden v prin-
cipu.

Uradna lista je že na potu v
Berlin. Odnosel jo je dr. Viljem
Mayer, namestnik odstopivšega
nemškega poslanika Lersnerja.
Mayer je dobil navodila iz Berli-
na, da sprejme listo in jo prinese
nemški vladi; to se je godilo.
Mayer je sinoči zapustil Pariz.

Berlin, 6. feb. — Nemška vlada
je večerj izdala sledeče poročilo:
Vlada je danes razpravljala o po-
ločaju, ki je nastal zaradi izročit-
vene note in vsled rezignacije ba-
rona Lersnerja, kateri je odklonil
sprejem note. Vlada je prejela ne-
uradno vsebino note in na pod-
lagi tega poročila je zaključila,
da ostane na stališču, ki je izra-
ženo v noti, katerega je bila poslana
v Pariz 25. januarja t. l. in katerega
je že objavljena. Nemška vlada je
bila ob času podpisa versalske po-
godbe trdno prepričana, da je iz-
ročitev obtoženih oseb v Nemčiji
nemogoča. To prepričanje deli
vlada z veliko večino nemškega
ljudstva brez razlike na stranke
in po tem prepričanju se bo ravnala
tudi v doboče.

London, 6. feb. — Sodba angle-
škega časopisja o sedanji krizi
med Nemčijo in zavezniki je raz-
lična. "Manchester Guardian"
svetuje, da naj ententa opusti na-
črt zavezniškega sodišča in prepu-
sti vso stvar bodočemu medna-
rodnemu sodišču, ki ga določa 14.
člen mirovne pogodbe ali pa med-
narodnemu sodišču v Haagu. —
"Daily Chronicle", glasilo Lloydja
Georgia, obžaluje, ker so zavezni-
ki izpustili vse nemške ujetnike,
ako bi bili ujetniki še na zavezni-
ških tleh, bi bilo lahko prisilili
Nemčijo na izročitev zločincev. —
"Westminster Gazette" pa piše,
da naj ententa kar pusti stvar na
miru, ako ni pripravljena na vo-
jaški pohod v Nemčijo, kajti dru-
gače ne bo dobila zahtevanih
Nemcev v svoje roke.

SLOVENC V BOJU Z ITALIJANI V ISTRI.

Guerilsko bojevanje med hrvaško-slo- venskimi "zelenimi četami" in italijan- skimi stražami. Pretep v italijanski zbornici.

Trat, 6. feb. — Oborožene čete
Slovencev in Hrvatov terorizirajo
italijanske patrulje v Istri.
Italijanski oblastniki so poslali
večje število vojaštva v prizadete
kraje; več kvadronov oklopnih
avtomobilov je odšlo v središče
Istre. Jugoslovani ne napadajo
civilistov, pač pa operirajo proti
italijanskim stražam.

(Omenjene čete so najbrže tako-
zvana "zelená garda", obstoječa
iz vojaških dezertarjev, o katerih
se je že večkrat poročalo, da jih
je vse polno po gorskih skrivali-
šéh. Op. ur.)

Rim, 6. feb. — (Tukaj sledi ne-
kaj podrobnosti o izgredivih v Ita-
lijanskem parlamentu, ki so se
vršili 4. t. m.) — Viharna seja v
italijanski nižji zbornici je kon-
čala s pretepom med poslanci.
Zbornični predsednik Orlando je
zaključil sejo, ko ni bilo več mo-
goče sborovati.

Nemiri so nastali, ko je prišla
na dnevni red debata o draginji
olja. Živečni minister Murioldi
je skušal pojasniti, da je cena
olja zato tako visoka, ker je pro-
dukcija pramašna. Med njego-
vim govorom je nekdo zavpil:
"Bog nam pomagaj!" Takoj nato
je vstal socialistični poslanec
Bombacci in zavril ministra:
"Olje je zato drago, ker špekulir-
ate s cenami. Vi kupujete olje po
800 lir in ga prodajate po 1000 lir.
Vi ste kamora. Doli s kamoro!"
— Nastal je vrič in ropot in z ga-
lerije je prišel glas: "Škandal!
Vilja proletarijat!" Nemirneža so
vlekli z galerije, toda on je na-
daljeval s klicem "Viva proleta-
rijat, ki trpi in joče!" Potem so
se spopadli socialisti in katoličani
najprevo z očitki in nato s pestmi.
Pretep je trajal nekaj minut,
dokler ni bila seja zaključena.

JUŽNI DEMOKRATJE ORGA- NIZIRAJO SVOJE MOČI PROTI VOJAŠKEMU VEŽBANJU.

Washington, D. C. — Demo-
kratje iz južnih držav so pričeli
z agitacijo proti splošnemu voja-
škemu vežbanju. V ta namen je
sklepana seja parlamentarne
frakcije za ponedeljek.

Kongresnik Kitchin iz Severne
Kataline se je izrazil, da so po
njegovi sodbi tri četrtinke demo-
kratov proti splošnemu vojaške-
mu vežbanju. Kongresnik Dent iz
Alabama, bivši predsednik zbor-
nišnega odseka v vojaških zade-
vah, je zdaj najbolj delaven pro-
ti splošnemu vojaškemu vežba-
nju.

V političnih krogih govore, da
so zagovorniki in nasprotniki
splošnega vojaškega vežbanja in
zbornici skoraj enako močni in
zdaj vsaka stranka napenja svo-
je moči, da pridobi večino za svo-
je nazore. Zborovanje demokra-
tične frakcije je baje začetek ta-
ke agitacije.

NEZGODA NA ŽELEZNICI.

Philadelphia, Pa. — Osobni
vlak je pri Frankfortu zavozil v
lahko lokomotivo. Štirje spalni
vozovi so bili vrženi s tira in pa-
sazirji so zadobili le lahke po-
škodbe. Spalni vozovi so iz jekla,
kar je povzročilo, da niso potni-
ki zadobili težkih poškodb. Vlak
je sestavljen iz devetih spalnih voz in
enega obedovalnega voza.

Pariski listi pozivajo entento,
da naj takoj zasede levi breg
Rene, ako se bo Nemčija še upi-
rala.

POLJSKA IN FRANCJA STA OSTALI SAMI.

Poljakom ne bo nihča pomagat,
kajti Anglija se bolj zanima za
rusko trgovino kot za vojno.

BOJI MED BOLŠEVIKI IN ČEKI V SIBIRIJI.

London, 6. feb. — Tukajšnji
uradni krogi opazujejo mirovna
pogajanja med Poljaki in ruskimi
bolševiki z največjim zaniman-
jem. Splošni mir v Evropi zavisi
od mirovne pogodbe med Poljaki
in sovjetsko Rusijo.

Odkar je bil Stanislav Patek,
poljski zunanji minister v Londonu
in Parizu, ni nič jasnega, kakšno
stališče zavzemajo zavezni-
ški glede na razmerje med Poljaki
in Rusijo. Ali stvar se je pri-
čela nekoliko jasnosti. Kakor se po-
roča iz diplomatskih virov, je
Patek podal svoji vladi v Varšavi
sledeče poročilo ob svojem po-
vratku iz Anglije in Francije:

"Zavezniški nebojjo vporabiti
Poljsko kot puščico, v katero bi
prebodli rdečo Rusijo. Ententa ne
more svetovati Poljakom, da naj
napadejo bolševike, ker se ne
more obvezati za nobeno pomoč v
tem slučaju. Francija bi sicer rada
videla ofenzivo ali Anglija neče
o tem nič slišati in Francija sama
tudi ni v stanju nišesar storiti.
Ako bi bolševiki napadli Poljake,
potem bi bila stvar drugačna, ker
bi se lahko govorilo o obrambni
vojni; toda bolševiki nam ponu-
jajo mir. Anglija nas je opozori-
la na dejstvo, da se pripravljajo
gotovi trgovski stiki s sovjetsko
Rusijo. Dali hoče Poljaki imeti
mir ali vojno z Rusijo, naj o tem
sama odloči."

Če bo torej odločevala Poljska,
se gotovo odloči za mir, kajti na
ofenzivo črna ne more misliti. Iz
Rumunije so tudi prišle vesti, da
je sentiment rumunskega ljudstva
vedno večji za mir s sovjetsko
Rusijo, četudi bolševiki invadirajo
Besarabijo.

London, 6. feb. — Angliška
vlada je vznemirjena vsled bolševič-
skega gibanja na perzijski meji
Vojni urad je prejel poročila, da
pride vsak teden okrog 2000 sov-
jetskih vojakov na mejo Perzijo
in Afganistan. Ruske čete so do-
bro opremljene z vsem potrebnim
in povečujejo jim izurjeni čast-
niki.

Vest, da so Čehi okupirali
Irkutsk in ovrgli revolucionarno
vlado, je še nepotrjena. Ravno ta-
ko še ne ve, kaj je z Vladivostokom.
Depeša z dne 31. januarja se
glasi, da so revolucionarji okupa-
rili Vladivostok in zavezniške
misije so odpotovale proti zapadu,
najbrže v Harbin. Dalje javljajo,
da so se spopadli Čehoslovaki in
sovjetskimi četami v okolico
Nižniudinska. Čehi so se umaknili
proti vzhodu pek, ker je železnica
uničena. Bolševiki so zajeli v
Nižniudinsku rumunske, poljske
in jugoslovanske prostovoljce.

ALI BO ZAKON ZA KONTROLO PŠERNICE PREKLJON?

Washington, D. C. — Senatni
poljedelski odsek je priporočil so-
glasno predlogo senatorja Gron-
na, ki odpravlja kontrolo nad
pšenico. Predloga zahteva, da št-
na korporacija napravi račun, iz-
roči svoj dobiček, ki znaša okoli
pedeset milijonov dolarjev, svez-
nemu zakladništvu, poročilo o
svojem delu pa pošlje kongresu.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v obljepanju n. pr. (Januarja 31-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem davcom potekla naročnina. Poslovite se pravočasno, da se vam ne ustavi list.

D'ANNUNZIOVA STRAHOVLADA NA REKI.

Dolgo časa je bila Reka svet sam zase, popolnoma odrezan od drugega sveta in iz katerega je le to prišlo v javnost, kar je D'Annunzio dovolil, da se poroča svetu.

Takoj po zasedenju Reke po D'Annunziju in njegovih "arditov" je zunanji svet izvedel, da so Rečani pozdravili njega in njegove "ardite" kot svoje odrešitelje. Ljudje, ki so poznali ljudstvo na Reki, so bili seyeda skeptični napram takim poročilom, toda svetu niso mogli dokazati, da je bilo navdušenje za D'Annunzija in njegove "ardite" umetno prirejeno in da se ni zanj in njegove četaše nihče drugi navduševal kot aneksionistična stranka, ki šteje nekaj tisoč volilcev, vseh volilcev je pa okoli dvanajst tisoč.

Da D'Annunzio iz te neznanne manjšine napravi večino, se je pričel posluževati terorizma. Nastala so preganjanja. Kako strašno so bila ta preganjanja, dokazuje dekret, ki ga je izdal D'Annunzio, da je zadavil svobodno izražanje Rečanov, kako sodijo o njegovi pustolovščini. Dekret pravi, da bo vsakdo kaznovan z desetimi leti ječe in denarno globo do deset tisoč lir, ki se drzne na katerikoli način vplivati na javno mnenje, da se obrne proti četam, ki so pod njegovim poveljstvom. Tak dekret pomeni, da zapade tudi tisti težki jetniški kazni in visoki denarni globi, ki bi delal s postavnimi sredstvi za odhod D'Annunziove armade. Na pr. če bi kdo priporočal yohilec, da naj glasujejo za stranko, ki je proti okupaciji Reke po D'Annunzijeve četah, je izvršil prestop, ki se kaznuje z desetimi leti ječe in 10,000 lir denarne globe.

Ta dekret pove, zakaj je ljudstvo na Reki molčalo in je bilo treba čakati mesce in mesce, da se je izvedela resnica.

Pa tudi ta dekret italijanskega imperijalističnega pustolovca ni mogel zadušiti ljudskega glasu, kar je pokazal izid volitev na Reki, ki je bil zelo nepovoljen za imperijalistične pustolovce.

Ko je D'Annunzio spoznal, da mu taki dekreti ne prinesejo zmage, je pričel deportirati prebivalce, ki niso za njegovo politiko. Brzojavka, ki je dospela z Reke v Pariz, pove, da je celo njegov najboljši opornik Anton Grossich priznal, da so bili deportirani prebivalci, ki se niso strinjali z D'Annunziovimi politikami na Reki. Deportiranih je bilo osem do deset tisoč oseb, kar je izredno veliko število za tako mesto, kot je Reka. Mnogo prebivalcev je pa bežalo prostovoljno z Reke, ker se niso hoteli seznaniti s sodišči, ki so bila podrejena pustolovcu D'Annunziju. Okoli pet tisoč begunov je pribežalo v Zagreb; Bukar, ki se nahaja nasproti Kraljevice in je na demarkacijski črti, je poln begunov z Reke.

Če bo še nekaj časa D'Annunzio na Reki, ne bo nihče drugi tam ostal, kot njegovi "arditi" in člani aneksionistične stranke, drugi prebivalci bodo pa deportirani, zaprti v ječah ali pa bodo prostovoljno odpotovali iz mesta, v katerem vlada najhujši terorizem.

Kaj bo sledilo iz tega? Reka je odvisna od zaledja kot vsako trgovsko mesto ob morju. Ze zdaj se slišijo glasovi, da kmetje zunaj Reke nočejo Rečanom prodajati živil, tisti, ki prodajajo svoje pridelke v mesto pa zahtevajo trikrat tako visoke cene, kot so na pr. v Bukaru.

Zdi se, da je Reka obsojena na gospodarsko smrt, kajti če Reka nima simpatij prebivalstva, ki živi v zaledju, se bo pogreznila na stopnjo velike ribiške vasi. In če se kaj takega zgodi, je to zakrivil D'Annunzio s svojimi "arditi", nekaj krivde pa pade tudi na italijansko vlado, ker se ne upa ali pa noče spametovati pustolovca D'Annunzija, da zapusti Reko in reško ljudstvo samo odloči o svoji usodi.

Redno plačevanje naročnine je živa potreba za vsak delavski list, kajti delavski listi ne prejemaajo masnih subvencij od privatnih podjetnikov in so odvisni le od svojih naročnikov in oglaševalcev.

Naročnina, ki jo plača delavec za delavski list, je dobro naložena, kajti delavski list, ga podučil o pravem položaju v industriji in politiki, zagovarja in brani delavske pravice in se bojuje za boljšo bodočnost delavstva.

DOPISI.

Chicago, Ill. — V sled neznanega izkoriščanja in provociranja delavk pri tvrdki "E. Eiger and Bros. Co.", delavnica ženskih delavk in slavnikov, so delavke stopile v stavko 26. januarja. Ze takoj ob pričetku stavke je ta družba kazala svoje roge napram delavkam, misleč, da so neorganizirane. Resnica je, da se delavke niso brigale za organizacije in da so bili takorekoč malomarne v tem oziru in to v sled sistematičnega dela družbe in njenih podreplikov. Po svojem načinu je družba pridobila nekaj delavk na svojo stran, katerih edina naloga je bila zabavljati čez delavske organizacije in delavske voditelje. Družbeni podreplniki so bili ves čas pridni na delu in družba je hotela na ta način obdržati 54 urno delo na teden in sploh delati z delavkami, kakor je hotela. Toda velika večina delavk ni bila s tem zadovoljna in ker je ta nezadovoljnost vedno bolj narasčala, je bila družba prisiljena uvesti 48 urno delo na teden, toda pri tem je paskala zelo stroge naredbe in strogo nadzorovala vse delavke.

Ko je pa znižala plačo, je pa ta nezadovoljnost priklopila do vrhunca in pričela se stavka. Pričele so se še one delavke, ki so bile do zadnjega zveste družbi, ker jim je zavrela kri v sled znižanja plače. 27. januarja so pa stopili v stavko tudi moški delavci in sedaj je stavka pri tej družbi popolna.

Stavkarji so takoj obdržali svojo sejo, na kateri je bil izvoljen poseben odbor, ki je predložil delavske zahteve družbi. Med zahtevami je glavna točka, da mora družba priznati organizacijo. Kakor vedno, tako se je tudi ta družba najbolj upirala priznanju organizacije in da mora biti vse delavstvo vpisano v tej delavnici organizirano. Ker ni hotela družba priznati te točke, so se pogajanja razbila.

Stavkarji se zavedajo svojih pravic in radi tega vztrajajo pri svoji zahtevi in po desetih dneh stavke so ravnatoko odločni, kot so bili prvi dan stavke in ne pustijo od nobene točke v predloženih pogojih.

Vsled te stavke je prizadelo veliko število Slovencev in Slovenec, ki so vpisani v tej delavnici.

J. Eiger, pravi gospodar te delavnice, se je takoj podal na "romanje" po zapuščenem delu mesta ter hodil od stanovanja do stanovanja svojih upornih delavk ter jih vabil z mamljivimi besedami, da naj grejo delati. Sklepal je tudi nekaj shod v hotel "Lakota" na Michiganški ulici in 30. cesarja, kjer je imel navdsevzbrani govor po svojem okusu. Pripovedoval je ušabencem, da je on "milijonar" in da lahko pomaga vsem, ako je njegova volja (seveda) in da je pripravljen pomagati (seveda) in da bo izboljšal plačo, za kolikor bo njegova volja in da bo takoj odpuštil vsakega iz delavnice, kdor se je udeležil zadnje seje stavkarjev, brez ozira kdo je in koliko časa je delal v njegovi delavnici. V svojem "izbranim" govoru je rekel tudi tole: "Jaz sem gospodar v svoji delavnici in imam tudi nekaj in ker imam, vam lahko tudi dam. Toda jaz ne bom podpisal in priznal organizacije in unijske delavnice, ker potem bi ne bil jaz več gospodar v svoji delavnici, ampak organizacija." V svojem nad vse značilnem govoru je tudi dejal: "Kaj pa imate delavke dobrega od organizacije? Ali vam kaj da?" (To prepustim prizadetim, da naj si sami tolnajajo).

To je bilo jedro J. Eigerjevega govora. Ta gospod je pridobil s svojimi sladkimi besedami tri Slovence, da so se podale zopet nazaj na delo, ki nimajo toliko razuma, da bi spoznale taktiko J. Eigerja, in ki niso razvidele, da jim sam odpira oči. 5. februarja popoldan so se osamljene podale na delo. Za sedaj ne maramo objaviti teh treh izgubljenih ptic, ker upamo, da bodo same izpoznale, da opravljajo sramotno delo in da se bodo zopet povrnila v naše vrste.

O nadaljnem poteku stavke poročamo prihodnjé. — **Štrajkujoči.**

Bear Creek, Mont. — V zadnjih časih sem čital več pritožb glede nerednega pošiljanja denarja v staro domovino oziroma

gleda nerednega dostavljanja poslanega denarja naslovljenemu. Pri tem je bilo oškodovanih na tisoče in tisoče Jugoslovancev, bili so takorekoč direktno ogoljufani od strani nekaterih velikih bank — mislim pač obostran Ocean. Vsled tega bi bil moj nasvet, oziroma poziv, da bi nekateri zmožnejši rojaki v sleherni naslednji natančno poizvedeli od posameznih rojakov, ki so poslali denar svojem v staro domovino, kedar, koliko in komu so poslali denar in vse to vestno zabeležili ter s podpisali seveda poslali dotične listine ali pole na jugoslovansko poslanstvo v Washington z zahtevo, da stvar prečije in da krivce naznani na pristojne oblasti, da dobijo zaslužno kazen.

Kajti denar se je nekje, potem naj bo že kjerkoli, namenoma zadrževal, da so bankirji, ki imajo dober vpogled v denarni trg, pri tem več "zaslužili", ker so zadrževali izplačilo poslanega denarja naslovljenemu. Potem naj so ga zadrževali v Jugoslaviji, Evropi sploh ali pa v Ameriki. Pri tem ne pride veliko v poštev, kje so ga zadrževali. Nekateri bankirji v Jugoslaviji, v Zagrebu namreč, so se izgovarjali, da je bilo bančno poslovanje ovirano vsled stavke bančnih vslužbencev in da baje vsled tega niso mogli redno izplačevati denarnih nakaznic. To je popolnoma navaden bluf ali trik in ta izgovor nima prav nobene podlage.

Krivica, ki se godi Jugoslovancem v Ameriki in tudi v stari domovini vsled tega neznanega izkoriščanja, presega že vse meje. Mislim, da smo jugoslovanski delavci tudi ljudje in ne samo ovce, katere se lahko poljubno strže. Jaz sem n. p. poslal še julija meseca 45 dolarjev za tisoč kron. Odgovora še ni, ali so že dobili poslano vsoto ali ne. In ako so že dobili, kaj mislite, koliko je vredno tisoč kron sedaj? Kakor sim slihi niti pet dolarjev. Potem sem zopet poslal septembra meseca 125 dolarjev za pet tisoč kron. Razumno, da tega tudi še niso dobili. Koliko je pa danes vredno pet tisoč kron? Možeče k večjemu 15 dolarjev. Iz tega se razvidi, zakaj niso hoteli nakazati denarnih nakaznic in izplačilo. Skoro ves denar, kar smo ga mi plačali je ostal lepo v žepu nekaterih bankirjev. In nekateri se sedaj izgovarjajo, da je bila stavka. In ako je bila tudi stavka, stvar je jasna, da so jo vprizorili bankirji sami. — **Geo Gornik.**

(Opomba predsednika SNPJ: Ker imamo politično organizacijo, ki v resnici predstavlja Jugoslovane v Ameriki, imamo pravico zahtevati, da ista zastopa in brani naše interese. Zato bi bilo umestno, da se vsi ki imajo kakor zahteve ali proteste glede pošiljanja denarja v staro domovino, obračajo na "Jugoslovansko republikansko združenje", 3637—41 W. 26th Str. Chicago, Ill.)

SIROV BOPARSKI NAPAD.

Chicago, Ill. — V groceriji Kate Cohenove je stopil neznan mlad tolovaj, ki jo je udaril z nekim topim orodjem po glavi, narkar je ukradel en dolar in pobegnil. Cohenovo so propeljali v bolnišnico, kjer se nahaja v zelo kritičnem položaju.

Dva mlada bandita sta oplenila draguljarsko tvrdko Hutchinson and Hustis za dragulje, vredne okoli tisoč dolarjev. Uslužbenec sta zaprla v varnostno shrambo.

Trije maskirani banditje so oropali podružnico Consumers Coal kompanije. Odnesli so pet sto dolarjev. Podružnica se nahaja na vogalu Blue Island Ave. in Wood ulice.

Izvršenih je bilo še več drugih cestnih napadov in ropov.

MEHIKANEC ARETIRAN RADI UMORA.

Yuma, Ariz. — Tukaj so oblasti aretirale Julio Callesa, kapitana zvezne mehiške armade, na obtožbo, da je s silo odvedel in umoril nekega mehiškega oficirja, ki je zapustil mehiško armado in pribežal v Združene države.

DINAMIT ZA RAZBIJANJE LEDU.

Anderson, Ind. — Pri mostu nad White Riverjem se je nabralo toliko ledu, da je postala nevarnost, da se zruši pod njegovo težo. Ker se druga sredstva niso izkazala pri razbijanju ledu, so se poslužili dinamita, da so led razstrelili in ga splovili po reki.

Ženski spol važen faktor v združnih organizacijah.

Na zadnji konvenciji severozapadnih združnih prodajal je bila na dnevnem redu tudi zelo važna točka in sicer: kolikega pomena za združništvo je ženski spol. Iz raznih poročil je bilo razvideti, da je ženski spol zelo važen faktor v združnem gibanju in da je vspeh združnih prodajal veliko odvisen, kako se ženske zanimajo za združništvo. O tem smo že pred kratkim omenili in sicer v poročilu, katerega je izdala neka združna prodajalna v državi Indiana. In do tega prepričanja je prišla tudi omenjena konvencija, na kateri so potem organizirali posebno zvezo, imenovano "Državno federacija ženske lige", katere namen je v splošnem zainteresirati vse delavske žene za združništvo; pokazujevati delavskim ženam in tudi farmarski pomen združništva. Organizirana je po angleškem načinu, ker so vse delavske in farmarske žene v Veliki Britaniji organizirane v svrhu agitacije za združništvo.

In resnica je, da je združništvo takorekoč še najbolj odvisno, kako se žene zanimajo za združne prodajalne. Ako se žene delničarke oziroma delavske žene, katerih moške so delničarji združnih prodajal, zanimajo za združne prodajalne lahko vspejajo in koncem poslovanja leta kažejo velik napredek v vseh ozirih. Poleg tega so žene tudi še najboljše agitatorice za združne prodajalne.

Marsikatera delavčeva žena ipa kake nesmiselne predsodke o združnih ali "konsumnih" prodajalnih ima izgovore, ja to pa to dobim v tej in tej prodajalni nekoliko ceneje in boljše, dobim to ipa to stvar brezplačno, ta in ta trgovca zna bolje govoriti in tako dalje. V nekaterih slučajih je to resnica, toda, ako se dobro premisli, je to samo v škodo odjemalcev samih. Marsikateri trgovec bi rad žrtvoval nekaj tisočakov samo v ta namen, da bi upropastil združno prodajalno ali konsumno društvo in dobro ve, kje mora začeti. Ako prodaja kako stvar nekoliko ceneje, potem že pazi, kje dobi povrnjeno in poleg tega pa še napravi precejšen dobiček. Ali da slabše "vago", mero in pri tem pa prodaja nekaj centov ceneje in nazadnje je le odjemalec na škodi. Marsikateri privatni trgovec se prikupi kakli delavčevi ženi s tem, da ji podari kako ničvredno blago za en predpisknik, ali kako drugo stvar, samo, da jo pridobi, da prične kupovati pri njem. In vsaka taka stvar je precej draga za odjemalca. Marsikateri trgovec imajo tudi navado, da o božicu ali novem letu delijo razne darila svojim odjemalcem. In kdor je dalekoviden, takoj lahko fuzume, iz katerega vzroka. Trgovci že pazijo, da dobijo vse te stvari plačane ob prvi priliki. In marsikatera delavčeva žena se vjame na to dobro nastavljenе limance, ker ne pomisli na ugodnosti, katere nudi združna prodajalna.

V marsikateri zasebni se delavci še dobro spominjajo na razne deavske krize, ob času katerih so jih privatni trgovci neusmiljeno guliili na vsakovrstne načine. Kakor hitro so delavci prenehali delati, so privatni trgovci pričeli dražiti takorekoč dnevno razne življenske potrebščine, odrekli so kredit delavcem in postali ošabni. Marsikateri delavec, ki je bil prej stalen in dober odjemalec, je prišel v veliko zadrego, ko mu je privatni trgovec odrekal nadaljno dostavljanje življenskih potrebščin, ker se je slučajno nahajal v denarni krizi. Marsikateri delavec se je v času delavske krize zadržal pri privatnem trgovcu in ta ga je potem držal na uzdi in računil vsako stvar precej dražje, kot je bila navadna trgovska cena.

Marsikateri privatni trgovec si je na ta način in na račun delavca napravil lepe tisočake, katerih bi ne, ako bi se delavci zavedali ugodnosti združnih prodajal.

Marsikateri čitatelj se še dobro spominja, kak boj je bil med združno prodajalno in nekim privatnim trgovcem v neki slovenski premogarski zasebni v državi Kansas, ko je privatni trgo-

vec izrekel, da ima pripravljene par tisočakov v ta namen, da uniči konsumno društvo in kako konkurenco je vodil. Pred ustanovitvijo združne prodajalne je neusmiljeno odiral delavce v času premogarske stavke, odrekli kredit in neusmiljeno iztrjeval vsotasti dolg. Dobro se še spominjajo, za koliko je takoj znižal razne življenske potrebščine in pričel prodajati tudi ceneje kot združna prodajalna, ki se je ustanovila. Toda rojaki so bili toliko zavedni in dalekovidni, da so bili pripravljeni prispevati za upravne stroške, katere bi imela združna prodajalna, iz svojega lastnega žepa, katerih pa ni bilo potreba; samo da bi v tem boju ne propadli. Toda izšli so zmagoviti iz tega boja in dotična združna prodajalna je pričela usporedovati in ima vsako leto velik vspeh. Za to združno prodajalno so se pričeli zanimati tudi delavci drugih narodnosti, ko so videli, kake ugodnosti jim nudi. In k vspehu te združne prodajalne se morajo delavci veliko zahvaliti svojim ženam, ki so zveste odjemalke ipa se ne brigajo za namiljive besede privatnega trgovca, katerega se še dobro spominjajo izza prejšnjih let.

Delavske žene naj premislijo, da združna prodajalna je last vseh delavcev-delničarjev in da se ves čisti dobiček razdeli med delavce-delničarje. Vsled tega ne more razdajati med svoje delničarje nobenih daril, ker s tem bi se zmanjšal letni čisti dobiček. To lahko stori privatni trgovec, ki sam shrani ves dobiček. Združna prodajalna ne gleda na noben nepošten dobiček, ker so delničarji sami gohpodarji in vsled tega, ako je dobro vodstvo, vedno daje pošteno mero in vago, ker je namen združnih prodajal, da ščiti delavce in jim odpomore v tej draginji. Celoletni dobiček se razdeli med odjemalce-delničarje v podobi odstotkov, čim več je kdo zakupil v prodajalni tem več dobička dobi. Čim bolj so bili delničarji zvesti svoji združni prodajalni, tem več dobička je in tem več ga sami dobijo. Čim več prometa ima združna prodajalna tem boljše in več vrst blaga lahko nakupi, ker je vse v korist delavcev-delničarjev.

Vse to naj delavske žene dobro premislijo predno bodo postale nezveste svoji lastni združni prodajalni. Čim bolj bodo podpirale združne prodajalne, tem več je koristi in ugodnosti bodo imele.

V zasebnih kjer se ni združnih prodajal, naj delavci iste ustanovijo, ker s tem bodo veliko koristili sami sebi. V ta namen se prve poklicane žene, da delujejo za to in naj agitirajo med svojimi prijateljejnimi in znankami. Ako se bodo žene zavedle tega, je obstoj združne prodajalne gotov. Slovenski pregovor pravi, da žena podpira pri hiši tri ogle in mož pa samo enega. Gospodinjstvo je v rokah žene in radi tega mora paziti pri nakupovanju raznih potrebščin, kje dobi ceneje. Najboljše ugodnosti ji pa daje gotovo združna prodajalna.

Delavske žene na plan za združne prodajalne!

EMBARGO ZA TOVORNO BLAGO NA ŽELEZNICAH.

Chicago, Ill. — Železniska uprava je izdala embargo za tovrno blago, ki se ne more prevvažati v vozovih, opremljenih s ledenicami, za prevvažanje živine in na odprtih vozovih. Izvzeto je žito, tiskovni papir, lesna kaša in slakov. Embargo ostane v veljavi deset dni. Železniški ravnatelj je embargo naznanil s posebnim krožnicom, v kateri navaja detaje o embargu.

Kuga v Tešnju?

Dunaj. — Iz Prage javljajo, da se je pojavila kuga v Tešnju, kjer se ima vršiti plebiscit med Poljaki in Čehi. Omenjeni kraj zasedejo ameriške čete tekov plebiscita in ameriški Rdeči križ v Varšavi je hitro poslal zdravniške in medicinske v Tešnje, da se bolezen omeji pred prihodom ameriških vojakov.

Zopet potras v Mehiki.

Mexico City, Mehika. — V potrasu so se pojavili ponovni potresni sunki v Vera Cruzu. V potresni versakrški zoni je izbruhnila epidemija oseplic.

Inozemstvo.

Revolta belgijskih vojakov.

Pariz. — Iz Brusla poročajo, da je odhodna vojska garnizija organizirala demonstracije zadnje srede proti vladi zaradi slabi hrane in neredne službe. Vojaki so imeli po mestu protestni obhod in shod in potem so se mirno razšli.

Angleška banka v Budapešti.

Pariz. — Angleška državna banka otvori v kratkem svojo podružnico v Budapešti. Konzorcij angleških bankirjev se pogaja z ogrsko vlado za nakup ogrskih železnic.

V Franciji grozi generalna stavka na železnicah.

Pariz. — Zvezni svet železničarskih organizacij je sklenil po tridnevnem zborovanju, da se pozovejo železničarji po vsej Franciji na generalni štrajk dne 10. februarja, ako vlada do tega časa ne ugodno zahtevam.

Velika umrljivost v Avstriji.

Dunaj. — V Avstriji je umrlo 50.000 oseb v preteklem letu, čim se je v tem času narodilo le 15.000 otrok.

Rumuni so se umaknili na ogrsko premirno črto.

Pariz. — Rumunski poslanik je naznanil, da je rumunska vlada odredila umaknitev svojih čet na demarkacijsko črto na Ogrskem.

Britske čete zasledile železnico v Mali Aziji.

Carigrad. — Britske čete so zasledile železniško črto od Smirne do Carigrada.

Ogrski bečari imajo pogoje za vojno z boljševiki.

Dunaj. — Tukaj se poroča, da se je ogrska vlada ponudila za veznikom, da organizira armado proti sovjetski Rusiji, ako ji ententa pusti vse stare ogrske meje in dovolji reorganizirati njeno armado.

D'Annunzijevi oficirji aretirani.

Milan, Italija. — Dne 5. t. m. so italijanske vojaške oblasti prijele v Bariju tri d'Annunzijeve častnike, katere je reški norec poslal v Brindisi z namenom, da podkupijo moštvo na submarinskih in jih odpeljejo na Reko. Častniki so izpovedali, da se d'Annunzio pripravlja za invazijo Apuljskega polostrova.

Železniška nesreča v Franciji; 16 mrtvih.

Dijon, Francija. — V četrtek sta trčila 21 milj od tukaj ekspresni in tovarni vlak Petnajst oseb je bilo na mestu mrtvih in 30 je ranjenih.

Italijanska flota v Šibeniku in Spjletu.

Belgrad, 2. feb. — (Po urad. biroju SHS v Washingtonu.) — Iz Spjleta poročajo: Italijanska križarka "San Ben" je dospela 29. januarja pred Šibenik. Prihod omenjene bojne ladje je v tomi zvezi s skorim d'Annunzijevim prihodom v Šibenik. — V Spjletskem zalivu se zdaj nahajajo štiri italijanske bojne ladje.

Jugoslovanski poslanik v Vatikanu.

Belgrad, 2. feb. — (Po urad. biroju SHS v Washingtonu.) — "Ephos", neodvisni belgradski list, poroča, da je podpisal ukaz, s katerim je dr. Lujo Baketić, tajnik jugoslovanskega poslanstva v Rimu, imenovan poslanikom v Vatikanu.

Nemčija in sovjetska Rusija v trgovski zvezi.

Berlin. — Zastopniki, katere je poslala ruska sovjetska vlada v Nemčijo, se pogajajo s tukajšnjimi velikimi industrijskimi družbami za upostavljenje trgovskih stikov na podlagi zamenjavanja denar kot plačilno sredstvo je popolnoma izključen. Pogajanja so zadovoljiva in vsekakor bodo uspešna. Rusi pravijo, da je sovjetska vlada voljna poslati v Nemčijo svoje surove kože, katerih ima ogromno zalogo, in nemške tovarne jih naj predelajo v usnje in čevlje nakar Nemci obdržijo 20% čevljev in ostalih 80% pošljejo v Rusijo. Rusi bi tudi radi dobili jeklo za železnice in plačajo za lahkom in hitro. Enake poudarbo so boljševiki poslali tudi tvrdkam v Angliji.

Kdor opazuje dostojanstveni nastop sovjetskih zastopnikov v Berlinu, mora takoj spoznati, da je boljševiška vlada v marsičem spremenila svoje prvotne metode.

Izredna volilna borba v Angliji.

Glasgow, Anglija. — Izredne volitve v Paisleyu za poslance v parlamentu, ki se vrše v nekaj dneh, vzbujajo splošno pozornost zaradi tega, ker se bosta merila kandidat Delavske stranke J. M. Biggar in lord Asquith, bivši ministrski predsednik; zadnji je kandidat liberalne stranke. Politična liga Ireev, ki so naseljeni v dotičnem okrožju, je izjavila zadnji teden, da podpira kandidaturu Biggarja. Pri zadnjih splošnih volitvah so Ireev volili liberalca. Biggar kandidira na programu socializiranja rudnikov, železnice, parnikov in zemljišče, enotnega davka na dohodke, državne podpore za brezposelne moške in ženske, starostnega zavarovanja po 65. letu starosti, odprave prisilne vojaške službe in miru z Rusijo.

Potrtega sreča naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je moja ljubljena soproga

ANA KOCJAN,
rojena Malnarič, za večno zatimila oči dne 5. febr. 1920. Umrta je za pljučnico.

Pogreb drage pokojnice se vrši v soboto (7. febr.) ob dveh popoldne na Češko narodno pokopališče.

Chicago, Ill. 6. febr. 1920.
ANTON KOCJAN,
žalosten soprog.

Nemci napadli francoske častnike v Šlesiji.

Berlin. — Prihod francoskih čet v Gleiwitz, gornja Šlesija, kjer se bodo mudile z drugimi zavozniškimi četami vred za dobo plebiscita, je povzročil nemire zadnje srede. Nemški prebivalci so se sprli s francoskimi častniki v omejenem mestu in jih napadli s kamenjem in palicami. Nekateri Francozi so bili ranjeni. General Gacier je dobil udarec s steklenico po obrazu. Nemci so tudi napadli deputacijo Poljakov, ki so hoteli sprejeti Francoze na postaji. Cvetlice, ki so jih nosili Poljaki, da jih poklonijo francoskim častnikom, so jim Nemci iztrgali in pomandrali v cestnem blatu.

RAD BI IZVEDELI.

za mojega prijatelja Andreja Jagič, pred tremi leti se je nahajal nekje v državi Colorado oziroma v Puebla. Sporočiti mu imam zelo važne stvari. Cenjene rojake u ljudno prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi to poroči, ako bo pa sam čital, naj se mi oglasi na moj naslov: Frank Rosich, P. O. Box 36 Absher, Mont. (Feb. 4-5-6-7)

staklenico po obrazu. Nemci so tudi napadli deputacijo Poljakov, ki so hoteli sprejeti Francoze na postaji. Cvetlice, ki so jih nosili Poljaki, da jih poklonijo francoskim častnikom, so jim Nemci iztrgali in pomandrali v cestnem blatu.

NAZNAVILNO IN POZIVI

S tem naznanjam, da sem prodala HOTEL DE LUXE v Kansas City, Mo., ter v to svrhu potrebnem lastnoročni podpis JULIUS BOGNARJA, predna mi je mogoče v celoti denar sprejeti in izvršiti kupeljo.

Pozivljam ga, naj mi torej pošlje notarsko potrjeno pooblastilo s svojim podpisom nemudoma. Najboljše je, da se sam javi in to v najkrajšem času. MRS. MARY BOGNAR, Moj bodoči naslov bode na 708 S. Summit Ave., Girard, Kansas. (Adv.)

INFLUENCA.

S povzritvijo epidemije "Flu" proti nevarnost. Varujte se sebe in vašo družino s tem varujeta vaše zdravje. Prva znamenja so vnetje oči, spušcanje iz nosa, bolečine v hrbtu, glavi in mišicah, mrzlica, mrzlica in nenavadno utrujenost. Kot preprečilo in prvo zdravilo mi priporočamo sledeče: Grižanje v gripo in izpiranje nosa s Severov Antiseptol, rabite en del tega in tri dele tople vode. Za slušaj prehlada ali mrzlice vzemite po eno Severovo tableto zoper prehlad in hripa in ponovite na vsake tri ure dokler ne prične delati čreva. Ako kašljate, poslužite se Severovega balzama za pljuča. Pojdite v posteljo, pijte kaj vročega in se dobro spozite. Bodite dobro zaviti. Ako pa to ne pomaga v enem dnevu, tedaj pokličite zdravnika in poslušajte njegova navodila. Ta zdravila vam bodo veliko pomagala proti ti epidemiji, vsled tega bi jih morali imeti vedno doma pri rokah. Prodaja se v vseh lekarnah po sledečih cenah:

Severa's Antiseptol, 35 centov in 2 centa davka.
Severa's Cold and Grippe Tablets, 30 centov in 2c davka.
Severa's Balsam for Lungs, 25 in 50 centov in 1 in 2c davka.

Ako vam teh ni mogoče dobiti pri vašem lekarnarju, tedaj naročite direktno od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Pošljamo denar v stare domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovenako, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko. Jamčimo za ves poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

VAŽNO ZA POTNIKE.

THE CENTRAL MERCANTILE BANK V NEW YORKU sedaj lahko pošlja denarne pošiljate s polno bančno garancijo po najnižjem dnevnem kurzu v treh ali štirih tednih na vse kraje sveta po pošti ali po bančni nakaznici ali pa v treh do štirih dneh po kابلu.

PRESKRIBIMO POTNE LISTE osebam, ki žele odpotovati v Jugoslavijo, Rumunsko ali Italijo v teku štirindvajsetih ur, za Polsko v dveh tednih, za Čehoslovakijo, Ogrsko, Nemčijo in Nemško-Avstrijo pa v času treh do štirih tednov, ako smo sprejeli od osebe stari potni list in štiri slike, ki ne smejo biti večje od 3x3 palcev.

PAROBRODNI LISTKI za vse kraje sveta — za tja in nazaj so prodajajo po dnevnih cenah. Ako želite dobiti sem svoje sorodnike ali prijatelje iz kateregakoli kraja v Združene države, vam z veseljem pomagamo preskrbeti potni list in vse potrebne listine za nje. Prostor na parobrodu se preskrbi in zajame, proti majhnemu vplačilu.

KUPUJEMO IN PRODAJAMO TUJEZEMSKI DENAR IN BONDE SVOBODE vseh velikosti po najboljših dnevnih cenah.

POMOČ IN POJASNILA DAJEMO BREZPLAČNO pri izdajanju potnih listov in pri plačevanju davka.

A KO SI ZELITE PRIHRANITI vaš trdo prisluženi denar, obrnite se v svojem interesu najprvo do nas in mi vam z veseljem pomagamo popolnoma brezplačno z vsemi potrebnimi pojasnili in podatki. **PISITE SE DANES, TAKOJ.**

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK

69 Fifth Avenue New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBEK.

Predsednik Vincenc Calihar, podpredsednik Anton Hraut, Box 140, Cannonsburg, Pa., sodniški gl. tajnik Math Turk, tajnik bolniškega odbora Paul Berger, blagajnik Frank S. Tavchar, upravitelj glasila Filip Golias.

POROTNI ODBEK.

Jože Ambrožič, predsednik, Box 351, Cannonsburg, Pa., John Underwood, 480 Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenski, Box 276, Barberton, Ohio, Jos. Radlich, Box 432, Smithton, Pa., Frank Samrak, 2800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODBEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pisterich, Box 436, Bridgeville, Pa. Anton Radlich, Box 73, Wick Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugosopad. Leo Kuhar, Box 248, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 18617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, Jože Ambrožič, 612 Pierce St., Eveleth, Minn., Jos. Kalan, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Calihar, Jože Ambrožič in Matt Petrovič.

Podporna Jednota.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

POZOR! — Korespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki so namenjena na posle gl. predsednika se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE KADEVE BOLNIŠKE PODPORE se naslovi: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se šilajo gl. izvrševalnega odbora in jednote vabijo se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE KADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslovi: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse prihodbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku sodnega odbora, čigar naslov je zgoraj. Vsi prisilni na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslovi: Jože Ambrožič, Box 351, Cannonsburg, Pa. Vse prihodbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo na naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, razen tiskovnih, oglaševalnih in splehov, kar je v svoji in glasilni jednota, naj se pošiljajo na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RESNICA je, da mnogi ne vedo, kje bi mogli biti najcenejše, najhitreje in najskrbnejše postrobniki take glade DENARNIH POŠILJATEV, kakor tudi FOTOVANJA v stare domovino, — in

RESNICA je, da se vse to doseže pri vsestranskem priznanju in pod državnim nadzorstvom se nahajajo bančni tržiči:

EMIL KISS,

katere se nad dvajset let pošilja našim ljudem denar v stare domovino in ima vedno najvišje cene.

Denarom samo se sedaj zelo nastane, vsled česar mi istih ni mogoče oglašati. Prepričani pa bodite, da boste dobili na svoj denar VEDNO najvišjo vrednost.

POTNIKOM SE PRESKRBE VSA URADNA DOVOLJENJA ZA FOTOVANJE BREZPLAČNO!

VSAKO PO TEJ TVRDKI IZVRŠENO DELO JE POPOLNOMA GARANTIRANO!

Za vsa potrebna pojasnila obrnite se na:

EMIL KISS, BANKER,
133 Second Ave., cor. 8th St., New York, N. Y.

SPREJEMA HRANILNE VLOGE IN PLAČA 4% OBRESTI!

VENDAR ENKRAT

PRVI DIREKTNI PAROBROD ZA DALMACIJO!

Gunardov parobrod "PANNONIA" odpluje direktno v Dubrovnik dne 31. januarja. Kojaki, ki žele potovati s tem parobrodom, naj bodo v našem uradu v New Yorku še dne 16. januarja. Ni se njim treba ničesar baviti, mi jim vse uredimo v New Yorku. Uporabite to priliko, da se lahko odpeljete domov nemoteno brez vsakih neprilik. Seboj lahko vzamete kolikor vam drugo pritižuje. Vaše (kufre) kovčke pošljite po ekspresu na naš naslov in mi se pobrigamo sanje. Sporočite nam kdaj pridete v New York tukaj vas bode počakal na postaji naš človek.

DENAR V STARI KRAJ.

Mi pošljamo denar v vse kraje naše mile domovine; hitro, točno in ceno. Denar vam jamčimo. Parite se pred ljudmi ki vam dajejo vaš denarja kakor je v resnici vreden. Pošljamo denar tudi brzojavno, troški za brzojavno pošiljatev so \$2.50.

Ako si želite kakršenkoli nasveta glede pošiljanja denarja, potovanja v domovino, dobiti svojce sem iz domovine v Ameriko, se veselje obrnite do nas za pojasnila in mi vam dobro, točno in po najnižji ceni ustrezemo.

100 Kron za.....\$1.10

NEMETH STATE BANK
1597 Second Ave., New York, N. Y. 10 E. 22nd Street, New York, N. Y.

POZOR SLOVENC!

Čemu trčite grozno bolečine na ročnicah in drugih notranjih telesnih delih? Brez vseh bolečin odstranite, ako se poizkušate uporabiti pri: CHIROPRACTIC in s elektricnim zdravljenjem Vas popolnoma odpravijo vsi bolečine koleno.

Vse prihodbe glede zdravljenja in nobil davkov: DR. LORENTZEN, Mower's Mill Bldg., Eveleth, Minn.

LITTLE JULIUS SNEEZER

— Ja, kaj pa je pravzaprav z vami?
— Ali ste še vedno iztirjevalec dolgovi?

— Gotovo. In bil sem že dvajsetkrat tukaj, toda še nikdar nisem dobil nobenega doma. Jaz ne pridem več.

— Zakaj pa ne?
— V trinajstič pa že ne pridem več.

— Oh, nikar ne bodite tako babjevarni! Bom že jaz pazil, da se vam ne pripeti ničesar.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

Ako ste se naveličali seliti se.

naokrog, iz enega na drugo delo in izgubljali ste čas in denar.

GOODYEAR

vam nudi stalno delo vse leto na okrog, dober zaslužek pri delu od kosa in prilika za napredek.

DOBRO DELOVNO STANJE

Prilika za priučenje.

Ugodna prilika za neučene zdrave in močne delavce.

Oglasite se pri: Factory Employment Division

THE GOODYEAR TIRE & RUBBER CO., AKRON, OHIO.

DEKLETA POTREBUJEMO

za lahko tovarniško delo,

dobra plača in delo je

od kosa.

Oglasite se pri:

THE ADAMS & WEST LAKE COMPANY, 324 W. Ohio St., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

delavke za delo v pralnici.

NORTH SIDE LAUNDRY CO., 4723 N. Western Ave., in Ravenswood 738, Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

delavce pri punčpresi. Oglasite se pri:

H. G. SAAL CO., 4410 Ravenswood Ave., Chicago, Ill.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Kontrola železniškega osebja. Ministrstvo za promet je izvedlo tajno kontrolo železniškega osebja. Kontrola je svoj posel že začela in pokazali so se že tudi znatni uspehi. Tako so namreč 2. jan. ponoči v Batajnici postaje načelnika opitega in v družbi tamburašev, in sicer ravno pred prihodom brzovlaka. Ta postajenačelnik je bil takoj suspendiran ter se je uvedla proti njemu sodna preiskava.

Tatvina na mariborski gimnaziji. — Ko je sluga gimnazije na starega leta dan izplačeval profesorjem plače, je bil nenadoma poklican v ravnateljevo sobo. Puštil je denar na mizi, a ko se je vrnil, denarja — 18.600 K — ni bilo več. Neki dijak, ki je med tem čakal pred šolo, je rekel, da je med tem šel v šolo neki vojak in se kmalu zopet vrnil. Slučaj še ni pojasnen.

Draginja in obleka. — Prejeli smo: Veliko se piše o draginji. A skoro nič se ne omenja kmeta, ki je tudi velik pospeševatelj te nezgode. Neverjetno je, kako dandanes premožni kmet odira takozvane male ljudi. Pred vojno zadolžen, neimovit in od sile po-

nižen, je med vojno obogatel. Zrasel mu je greben in prej mehko srce mu je postalo kamen. Računati ubogemu delavcu, učitelju ali uradniku 3 K za jaje, druga živila pa tudi za nezasišane cene, to je njemu pravično, in, da še sploh proda, to je še posebna njegova "milost", ki jo skaže reyežu, navezanemu na malo plačo. Petičnemu kmetu se dandanes dobro pozna, da ne trpi nobenega pomankanja. Njemu danes denarja ni več treba, tako pravi sam. Zato tudi ne mara niti drago prodati svojih živil in živine, ker je slišal, da bo denar padel in bi potem ne imel niti blaga niti denarja. Zato bi bil prav skrajni čas, da se tudi temu odpomore. Revni delavec in uradnik stradata in garata vse božje leto in nimata ničesar obleči, kmet in trgovec pa se jima prezirljivo smejeta v obraz...

Volilni red. Belgrad, 6. jan. — "Politika" javlja, da bo volilni red kmalu izgotovljen. Vlada še ni sklenila, ali bodo dne 16. aprila samo volitve za konstituante ali tudi za parlament. Kar se tiče števila poslancev za konstituantno, so mnenja različna. Večina ministrov misli, da naj bi znašalo število poslancev za konstituante 600, drugi pa menijo, da zadostuje 300 do 350 poslancev. Vprašanje o udeležbi članov opo-

zionalnega bloka se bo rešilo v ustavnem odseku po počitnicah. Del radikalnih poslancev baje misli, da naj se radikali udeležijo priprave tega projekta za novo ustavo. Prejkone bodo storili to tudi člani narodnega kluba in skupine dr. Korošceve.

Z ljubljanske univerze. Kakor je bilo objavljeno, se je vršila in-skripcija na filozofski, medicinski in teološki fakulteti ljubljanske univerze od 15. novembra do 1. decembra t. l. Po naših informacijah, se je vpisalo na filozofski fakulteti 129, na medicinski (I. semester) 65, na tehniški (I. —IV. semester) 258 in na teološki 99, skupaj 551 slušateljev, med temi 44 izrednih, 23 ženskih. Redna predavanja doslej imenovanih profesorjev so se začela po večini v prvih dneh decembra meseca; božične počitnice trajajo do 7. januarja. Upa se, da se bodo mogla, s tem dnem pričetki predavanja v večjem obsegu, t. j. da bodo dotlej rešena imenovana predlaganih profesorjev. Doslej so pozdravile ustanovitev univerze in jo priznale sledeče visoke šole: univerze Cluj, Dunaj, Gradec, Jasi, Jena, Krakow, London, Oxford, Praga, Rostock, Stockholm, Warszawa in tehniške visoke šole Brno, Dugaj, Lwow, Praga.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

DEKLETA NAD 16 ZA PREBRANJE FOUNTAIN PENS

\$14 na teden ob začetku, pozneje ko se priučite dela vam damo delo od kosa, lahko zaslužite do \$20.

Oglasite se pri:

THE PENCRAFT COMPANY, 177 N. State Street, Chicago.

RAD BI ZVEDEL.

Podpisani John Pezdír iz Štepanске Strange, želim izvedeti za mojega znanca iz starega kraja Franka Kosec, ki se je lansko leto nahajal v Youngstownu, O. Sporočiti mu imam nekaj zanimivih novic iz starega kraja. Kdor ve za njegov naslov, je prošel, da mi ga naznači. Če pa sam bere, naj se mi javi.

John Pezdír, Box 347, Girard, O.

IŠČEM BRATE

JOHN, JOŽE in ALOJZ FAKIN, doma iz Terbovlj na Štajerskem, ako kdo ve za njih naslove, prosim uljudno, da mi to naznači, ako bodo sami čitali naj se mi prijavijo na sledeči naslov: Joe Mrežar, 513 Kettelle Street, Peoria, Ill. (Adv.) (Feb. 3 to 7)

IŠČEM SVOJO SESTRO

Vero Lubej, omoženo Zajc, nahaja se menda nekje v Chicagu. Uljudno prosim cenjene rojake, če kdo ve za njen naslov naj mi ga naznači, za kar bom zelo hvaležna. Ako pa bo sama čitala, naj se mi prijavi svoji sestri (omožena). Na naslov: Ivana Rojčeh, R. F. D. 3, Pittsburg, Kans. (Feb. 4-5-6-7)

ROJAKI!

Zadnja opošiljatev je odšla še dne 17. januarja t. l. in s katero se je odpeljal tudi član naše tvrdke Mr. Leo Strukel. Mr. Leo Strukel ostane po naših opravkih v Jugoslaviji do dne 1. maja t. l. za to je čas, ako kdo hoče kaj poslati za velikonočne praznike svojem v stari kraj in jim pravočasno pomagati. Torej naj takoj pošljejo zaboje na nas, ker iste odpošljemo iz New Yorka vsakih 14 dni v Jugoslavijo.

STRUKEK & HORAK European Trading Export Co., 88 Ninth Ave., cor 16 St. New York, N. Y.

SVOJE ROJAKE ZDAJ ZOPET LAHKO DOBITE V AMERIKO.

Priseljeničke postave ostanejo še zmeraj v veljavi kot pred vojno. Svoje rodbino lahko dobite v Ameriko. Podpisani vam bo dal navodila, kako dobiti v kraju potne liste. Pišite, ali se pa osebno obrnite na znanega rojaka Matije Skender, Javnega Notarja, 5227 Buttler Street, Pittsburgh, Pa. On vam bo stvar uredil in pojasnil. (Adv.)

POTOP. Zgodovinski roman. Pisal M. Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

VIII.

K večerji je bilo povabljenih razun mečnika, rosenkega in Alenke tudi več odličnih kejdanskih častnikov in nekoliko dvornikov kneza Bogoslava. On sam pa je bil tako ozaljšan in polikan, da so je vse lesketalo na njem. Na lasulji je imel napravljene umetne kodre; lice s svojo nežno poltjo je spominjalo na mleko in rožo. Na sebi je imel obleko iz črnega zameta, rokavi pri kaftanu so bili zapeti z gumbi. Okrog vratu je imel širok ovrtnik iz najzlačijih brandenbuških šipk, katere so obrebljale tudi rokave pri pesteh. Na prsih je nosil zlato verigo; čez desno ramo do levega bedra mu je visel pas iz nizozemskega usnja, a tako posut z demanti, da je bil videti kakor proga utrinjajočih se lučic. Takisto se je bliščal od demantov tudi držaj meča; a dva največja sta se mu svetila v traku njegovih čevljev, ki sta bila tako velika kakor dva lešnika. Vsa postava kneza Bogoslava je bila vzvišena in zala...

V jedni roki je imel krasno izšivan robec za nos, z drugo pa je držal klobuk, ki je bil ozaljšan s črnim, nenavadno dolgim novejim peresom, in privezan k držaji meča.

Vsi, ne izvenzki kneza Jana, so ga gledali z začudenjem in spoštovanjem. Vojvoda se je spomnil svojih mladih let, ko so tudi nad njim vsi strmeli na francoskem dvoru. Dasi je bilo to že davno, vendar se mu je zdelo, da se je pomladil pri pogledu na brata.

Knez Jan postane torej kaj židane volje; ko se sreča z bratom, dotakne se ga s prstom ter reče:

"Kar žar sije od tebe, kakor od lune. Ali si se radi Biličeve tako oblekel?"

"Luna povsod lahko pokaže svojo luč," odvrne samohvalno Bogoslav.

Na to se razgovarja z Ganehofom, pri katerem se je nalašč ustavil, da bi se bolj videla njegova krasota. Ganehof je bil namreč nenavadno oduren človek. Lice je imel temno in razorano od osepnic, nos podoben kraguljevu kltunu, brke so mu molice kvišku. Bil je videti kakor duh teme, Bogoslav pri njem pa kakor duh svetlobe.

Med tem sta stopile v sobo ženski; gospe Korlova in gospodična Aleksandra. Bogoslav ju z bistriimi očmi pogleda, prikloni se gospe Korlovi in že je hotel položiti prst na usta, da bi po vitelki šegi poslal poljub mladi deklici. Ko pa za-

gleda njeno zalo rast, njeno ponosno in resno lice, postane naenkrat zbežan in hipoma izpremeni svoj načrt. Klobuk vzame v dešno roko, stopi korak naprej ter se prikloni tako nizko, da se je kar prekal na dvoje. Nižjega poklona ne bi mogel napraviti niti francoski kraljivi. Biličeva, ki je izvedela, kdo je prišel v grad, si je takoj domislila, kdo stoji pred jno. Prijela je s konci svojih prstov za suknjico ter se mu ista tako globoko priklonila.

Vsi so občudovali njeno rast in uglajeno vedenje, ki se je že pokazalo pri pozdravu, dasi še ni bilo udomačeno v Kejdaneh, kajti kneginja Januševa se je raje kazala kot Valahinja v svojem vshodnem izobilju nego v dvorljivosti; njena hči pa je bila še majhna deklica.

Med tem se zravna Bogoslav pokoneu, strese kodre svoje lasulje na pleča, čvrsto zacepeta z nogami in skoči urno k Alenki. Obenem vrze pažem klobuk, sam pa poda gospodični roko.

"Svojim očesom ne verjamem in brčkone se mi le sanja to, kar vidim," reče in jo spremi k mizi. "Povejte mi, zala boginja, na kak način ste prišli iz Olimpa v Kejdane?"

"Dasi sem le preprosta plemkinja in ne boginja", odvrne Alenka, "vendar sem toli pametna, da smatram vaše besede k izrazom vaše dvorljivosti."

"Ko bi tudi hotel biti najdvorljivejši," odvrne on, "vam vendar vaše zrcalo pove več nego bi vam mogel jaz povedati."

"Ne, onoj mi ne pove več, pač pa odkritosrečneje," odvrne ona ter umolkne.

"Ko bi v tej sobani imeli vsaj eno zrcalo, bi vas hotel koj voditi predenj. Med tem pa mi pogledite v oči in razvideli bode, da se vam ne hlinim, da se ne laskam."

Knez skloni nekoliko glavo in pred gospodično Aleksandro se zasvetijo njegove velike oči, črne kakor zamet, toda mične in presunljive. Mlada deklica je zardela od njihovega ognja, pobesila je trepalnice ter se umaknila nekoliko na stran, ker je čutila, kako je Bogoslav stiskal njeno roko k sebi.

Ko jo je pripeljal do mize, sede poleg nje, in bilo je videti, da je njena lepota napravila nanj nenavadno vtis. Pričakoval je, da najde plemenitašino, brhko kakor srno, smejočo se in rdečo kakor makov cvet; med tem pa je našel ponosno gospodično, v katere črni očeh je bila čitali neupogljiva volja, razum in veljava; da, bila je dične postave, mična in zala, da bi se ji klavnjati celo na kraljevem dvoru vsi od prvega do poslednjega. Njena lepota je nehote vzbujala občudovanje in koprnenje. Bilo je na njej neka veličastnega, tako da se je knez Bogoslav jel že kehati, da ji je prezgodaj stisnil roko.

"Pri takini mora biti človek previden", si je mislil.

Kašelj

navadno sledi za influenco ali gripo, prehlajenjem, bronkitami in oslovskim kašljem. Je zelo nepovolen in slab simpton in moral bi se seveda takoj paziti, da se ne razširi pri bolniku.

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pluća) se zelo priporoča za zdravljenje kašlja v vseh slučajih. Ta je namenjen, da zdravi membrano v griu, odžene za grienost, ustvarja lažje dihanje in prežene kašljev napad. Je zelo okusen za vživanje in otroci kakor odrasli ljudje ga ljubijo. Poskusite. Cena samo 25 in 50 centov in 1 ali 2 centa davek.

Gripa se sedaj skoro dnevno prikazuje vsepovsod. Pride nepričakovano in tudi ne zapusti tako hitro. Močna zmes se potrebuje, da se to odžene, in to je Severa's Cold and Grip Tablets (Severove tablete zoper prehlad in gripo) navadno zelo pomagajo. Te se priporoča tudi pri influenzi, prehladu in na gripo. Poskusite. Cena 30 centov in 2 centa davek.

Liniment bi morali imeti pri vsaki družini. Teško prođe en sam dan, da bi se ne potreboval. Severa's Goshard Oil (Severov Goshardsko olje) je izvrstno mazilo za zdravljenje takih bolečin, revmatizma ali nevralgije, povsod kjer se smatra, da liniment lahko kaj pomaga. Cena 30 in 60 centov in 2 ali 3 centa davek.

Hripavost je eno prvi znamenje, da ste se prehladili. Ni le neprijetno temveč daje tudi bolečine. Grgrajte v griu s Severa's Antiseptol (Severov Antiseptol), kateri odstrani bolezni prostore in prežene bolečine. Uporabljal naj bi se tudi pri ispiranju nosa, ravnilo raztopljen. Poskusite. Cena 35 centov in 2c davek.

Hrbotol nareja človeka slaba in se zmožnega za vsakdanje delo. Sicer je gotova stvar, da je temu vzrok bolno stanje vaših obisti. Takoj pričnite zdravljenje. Rabite Severa's Kidney and Liver Remedy (Severov zdravilo za obisti in jetra) in prepričali se bode, da je to izvrstna zmes za zdravljenje in urejenje vaših obisti in uraničnih nerednosti. Cena 75 centov in \$1.25, in 3 ali 5 centov davek.

Zaprtnica je navadno vzrok veliko drugih bolezni. Navadno se jo spozna ko prihajajo razno bolečine in to so vzroki, da bi se morali vrediti vaše čreva, s tem da se prične rabiti Severa's Balsam of Life (Severov življenjski balsam), ki je poznan, da pomaga v takih slučajih kot zaprtica in zabasnanost črev, ter se uporabljajo kot pomoč drugim zdravilom. Cena 85 centov in 4 cente davek.

Čista kri je glavno za naš dobrobit. Ako je kri nečista, slabotna in bresbarvna to škoduje vsem sistemu in vi potrebujete tonike. Vzemite Severa's Blood Purifier (Severov kričistilec) ki je poznan, da prežene izpahke, turave itd, ki so nastali vsled nečiste krvi. Cena \$1.25 in 5 centov davek.

Severova družinska zdravila se dobe napredno v vseh lekarnah. Ako vam je nemogoče dobiti pri vašem domačem lekarnarju tedaj pošljite vaše naročilo naravnost nam, priložite pravo svoto denarja.
W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.